

PRATS I CAMPS

Al voltant de 15.000 persones van participar en el vuitantè aniversari de les Normes de Castelló. A la dreta, dalt, capçalera de la manifestació, amb representació de la Universitat Jaume I, Institut d'Estudis Catalans, PSPV-PSOE, Bloc, Iniciativa, Esquerra Unida, Esquerra Republicana, CUP, Acció

“Cal donar la cara a tot arreu”

En els inicis havia de ser una manifestació on celebrar els 80 anys de la signatura de les Normes de Castelló. Però l'esborrany de Wert va convertir la cita de Castelló en un acte on s'aplegaren representants de tots els Països Catalans per reivindicar la dignitat del català.

Cultural del País Valencià, Escola Valenciana i Òmnium Cultural. Baix, a l'esquerra, Vicent Mifsud, president del comitè d'empresa de Radiotelevisió Valenciana, llig el manifest.

Segurament quan ara fa un any els organitzadors dels actes amb motiu del 80 aniversari de la signatura de les Normes de Castelló van seure a una taula per posar fil a l'agulla no van imaginar que la commemoració acabaria agafant les dimensions que finalment va assolir. I és que la celebració de les vuit dècades de vigència d'aquella fita normativitzadora va acabar superant el seu sentit primigeni (festejar l'aniversari) i esdevenir un acte d'afirmació nacional amb presèn-

cia de ciutadans procedents de tots els territoris de parla catalana. Castelló fou, dissabte passat, l'epicentre de la catalanitat. La cita, que en altres circumstàncies hauria aplegat dos o tres milers d'ànimes, va congregat al voltant de 15.000 persones: xiquets d'escoles castellenques, alcaldes, sindicalistes de les Illes, presidents d'associacions de pares, representants de col·lectius arribats des del Principat, la plana major de tots els partits polítics valencians...

Una tal multiplicació de la concur-

rència no s'explica sense l'embranchada espanyolista que suposa l'avantprojecte de la LOMQUE fet públic pel ministre José Ignacio Wert fa dues setmanes. Perquè, al capdavant, la proposta del Ministeri d'Educació "representa l'enèsim intent del poder central, unitarista i monolingüe, de trencar el compromís de convivència entre les llengües i les cultures", tal i com s'afirmava en el manifest de Castelló per la Llengua, la plataforma organitzadora de la cita, que es va llegir al final de la manifestació

PRATS I CAMPS

Moment en què la manifestació passa al costat de la Casa Matutano, on el 21 de desembre de 1932 es van signar les Normes de Castelló.

celebrada dissabte. “Sí, és cert: semblaria que Wert s’ha aliat amb nosaltres per fer que la manifestació fóra un èxit –apuntava la setmana anterior en to mig de broma Avel·lí Flors, portaveu de Castelló per la Llengua–. Però aquesta ha de ser una ocasió per visualitzar el nostre malestar”. Al capdavant, l’aniversari de les Normes de Castelló –les normes que, promogudes per la Societat Castellonenca de Cultura, van suposar l’assumpció de les normes fabrianes i, per tant, una acceptació tàcita de la unitat de la llengua– serví per a escenificar la unitat de catalans, valencians i balears contra l’avantprojecte de Wert. A l’oïda d’alguns dels qui dissabte participaren en la manifestació encara ressonaven les paraules que Joan Fuster pronuncià en aquesta mateixa ciutat ara fa 30 anys. Aleshores, el mestre de Sueca fou l’encarregat de parlar en l’acte de celebració del cinquantè aniversari de les Normes. En una plaça de gom a gom, Fuster –en un discurs memorable que guarda tota la seua actualitat– va dir: “O ens recobrem en la nostra unitat o serem destruïts com a poble. O ara o mai!”.

Fronts diversos, una resposta.

Vicent Pitarch fou dels qui estigueren en aquell discurs pronunciat en una plaça de bous plena de gom a gom. Filòleg, sociolingüista i delegat de l’Institut d’Estudis Catalans a Castelló, recorda-

va dissabte passat, mentre participava en la manifestació, aquell moment històric. “Allò fou un acte molt especial: la plaça estava pleníssima de gent, sobretot de gent jove, i en una llotja hi havia [Adolf] Pizcueta, [Enric] Soler i Godes i [Àngel] Sánchez Gozalvo [tres dels signants de les Normes de 1932]. D’alguna manera simbolitzava el traspàs del llegat i el testimoni de les Normes a la següent generació”, explica Pitarch. A Carles Mateu Blai li cauen les llàgrimes cada volta que veu el vídeo d’aquell cinquantè aniversari. Pare d’un xiquet de 10 anys i veí d’Almassora, Carles ha vingut a Castelló perquè considera que “la llengua continua estant molt castigada”. “Les normes van significar una fita fonamental per a la unitat de la comunitat lingüística. Malauradament, el nostre idioma és víctima de molts atacs, tant des de dins com des de fora”, apunta. En la mateixa línia s’expressava Josep Poveda, membre de l’Assemblea Nacional Catalana, qui ha arribat a Castelló

Vora 170 organitzacions de tots els PPCC donaren suport a la manifestació

procedent de Barcelona. “S’està produint una agressió contra el model lingüístic, d’una banda des de les comunitats autònomes, i de l’altra, des de Madrid. Per això, cal que responguem com una única veu. Cal que donem la cara a tot arreu, no importa si és a Castelló, Perpinyà o Barcelona”. La llarga llista d’adherits a la manifestació dona fe de fins a quin punt la societat civil s’ha conscienciat a propòsit de l’excelsionisme del moment. A Castelló, hi foren presents, a més de les primeres espases de la política valenciana (a excepció, és clar, del Partit Popular): la Universitat Jaume I, Acció Cultural del País Valencià, Escola Valenciana, Òmnium Cultural, Obra Cultural Balear, Plataforma per l’ensenyament públic del País Valencià, Somescola.cat i la Folc, entitats que en el seu conjunt –algunes d’elles són plataformes– representen vora 170 organitzacions. A Josep Maria Cerveró, portaveu de Somescola.cat, la visita a Castelló dissabte li va servir per a confirmar que “cal respostes conjuntes”. “Cal coordinar-se i fer actuacions simultànies”, deia, després d’haver passat tot el matí a la fira d’entitats per la llengua. Ja a la vesprada, quan la serp de gent anava per la meitat de camí, Josep Maria Cerveró no es va estar de fer-se una fotografia, al costat dels seus companys de Somescola.cat, al davant de la Casa Matutano, on el 1932 es van signar les Normes, un document que és “una lliçó d’unitat i un pas endavant fonamental a favor de la normalitat”, en paraules del filòleg Vicent Pitarch.

Precisament dissabte, entre els moltíssims manifestants, hi havia l’alcalde de Morella, Rhamsés Ripollés. El seu ajuntament va decidir dissabte reobrir el repetidor de TV3 que la Generalitat Valenciana va obligar-los a tancar fa dos anys i mig sota amenaça de multa. La sentència del Tribunal Suprem de la setmana passada (vegeu secció de Política) els va animar a fer el pas de la reobertura, per bé que Acció Cultural (propietària de tota la resta de repetidors) encara no ho haja fet. “Ho havíem de fer per respecte a la llibertat d’expressió –explicava dissabte Ripollés– i perquè calia posar punt final a aquesta absurditat i recobrar la normalitat”.

Violeta Tena